1877. IX. évfolyam. 124. szám. Csütörtök, junius 28.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve:
Egy évre 10 frt — kr. Negyed évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám — „ 10 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: FŐ-PIACZ, VECSEY-HÁZ FÖLDSZINT a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyebütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorér 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legelesőbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilttér“-en megjelenő közlemény öthasábos petit sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok sem adatnak vissza.

ELŐFIZETÉSI FELHIVÁS

a

„DEBRECZEN“

hetenkint ötször megjelenő politikai és közgazdászati lapra.

Egész évre . 10 frt.
Félévre . . 5 „
Negyedévre . 2 „ 50 kr.
Egy hóra . . 1 „

Hirdetések pontosan és a legjutányosabb áron eszközöltetnek.

Előfizethetni helyben a „Debreczen“ kiadóhivatalában, piacz-utcza (Vecsey-ház) Telegdi K. Lajos és ifj. Csáthy Károly könyvkereskedésében s a vidéken minden postahivatalnál.

Tiszay Dániel,
a „Debreczen“ felelős szerkesztője.

Debreczen, jun. 28.

A képviselőház f. hó 26-án tartott ülése szokatlan számban megjelent kiváncsi hallgatóság előtt folyt le; még az országház külhelyiségei is megszállva voltak a tudvágyó közönség tömegétől.

Somogymegye ismeretes kérvénye felett folyt az eszmecsere, s ennek alkalmából T i s z a Kálmán miniszterelnök ur kiváló hévvel igyekezett ragyogtatni szónoki tehetségét. Irtóztató jajveszéklésben tört ki egy inscenirozott háboru veszélyes következményének előérzetében. Beszédéből, mint szeg a zsákból kiütötte magát azon eshetőség, hogy jöhetnek idők és adhatják elő magukat körülmények, midőn Osztrák-Magyarország kényszerülve lehet bizonyos megoldhatatlan csimbókokat kardjának élével kettémetszeni.

Több, élczesnek látszani akaró megjegyzései után aztán jelzé a miniszterelnök ur, hogy külügyi politikánknak a keleti kérdés szőnyegre kerülése óta főczélja volt a béke; ha ez fen nem tartható, oda működni, hogy a kitört háboru terjedésének határ szabassék: továbbá fentartván a jó viszonyt az európai hatalmakkal, fentartani a birodalom számára a cselekvés szabadságát, mely esetben aztán, bárminként alakulnának is a körülmények, minden viszonyok között a birodalom érdekei megőriztethessenek.

Kijelenté továbbá azt is, hogy önelhatározásunknak szabadságát teljesen fentartva birjuk, a mennyiben sem szövetséget, sem kötelezettséget, senki iránt a külügyi kormányzat alá nem irt.

Azon elterjedt hirrel szemben, mintha a monarchiának bármely tartományra nézve elfoglalási szándéklatai volnának, jelzé, hogy ilyesmiről még mai napig határozatok hozva nincsenek, és a mi igen jelentékeny dolog, biztositá az országot, hogy d ö n t ő köreinkben nincs senki, a ki szomszédunkban a birtoklási és hatalmi viszonyok megváltoztatását tartaná külügyi politikánk feladatának.

A miniszterelnök urnak ezen elhangzott rózsaszinü szónoklata után meg kell vala nyugodnunk a külügyi politikára nézve, melyet hangsulyozott, s melynek más értelmet nem is lehet adni, mint azt, hogy birodalmunk Oroszországgal nincs titkos szövetségben, hogy Reichstadtban a három császár nem egyezett meg egymással a keleten követendő politikára nézve: tehát politikánk határozott iránya kifelé az Ozman birodalom épségének fentartása.

Következéskép ezen politikából kifolyólag visszautasit monarchiánk minden foglalást vagy annexiót, akár osztrák-magyar, akár orosz-, akár oláh-szerb részről, mert ez a szomszédunkban létező birtoklási és hatalmi viszonyokat gyökeresen megváltoztatná.

Ha tehát, miként az elnökminiszter ékesen elmondá, csakugyan ez volna külügyi politikánk alapja és czélzata, az esetben az országos közvélemény, melyet a miniszterelnök ur fifikus felfogásával igen csalfa módon értelmez, teljes megnyugvását találná. Hanem hát mi türés-tagadás, ugy állanak a dolgok és annyira vékony szálai füződnek már a hitnek és bizalomnak az elnöki szóhoz, hogy csak a szemmel látható tények és események szilárd partjaiba veti már a közvélemény hitének horgonyát.

Mert az „Egyetértés“ szavai szerint is „csak akkor lehetne sulyt fektetni a jelzett nyilatkozatra, ha az nem a taktikustól, nem Tisza Kálmántól eredne, a kinek eljátszott hitele, ellenmondásai, szószegései, különösen botrányos jellemtelensége, a melylyel a legnagyobb hazugságok és rajtavesztések után még pirulásra sem képes, nem tennék lehetetlenné már magában a teljes megbizhatóságot. Hozzájárul, hogy maguk a külügyi politika eddigi előzményei és a kapcsában járó események semmit nem igazolnak azon feltevésekből, a melyeknek a kormányelnök kifejezést adott és semmi biztositékot nem nyujtanak a jövőre.“

Bizony nem.

Szólanunk kellene még Kállay Béniről, a volt belgrádi főkonzulról és a kilátásba helyezett jövendőbeli Bosznia és Herczegovinai helytartóról, ki arra a sajnálatra méltó szerepre vállalkozott, hogy hazafiatlan cynizmussal magát a panslavismus mellett kitegye és a bécsi reactió nemzetellenes politikájának a magyar képviselőházban egy szál legénykepen szószólója legyen.

Kicsiny vagy azonban óh Kállay Béni, és karjaid gyöngék az irtókapa sikeres használására, melyet az összes magyar nemzet szivében-lelkében meggyökerezett török testvérnemzet iránti szeretet, rokonszenv és szövetkezési vágy virágainak kiirtására kezedbe vevél.

Olyan a politika, mint a füzesek hajlékony vesszeje; lehet csavarni véges végtelen, de a csavargatásokra a magyar nemzet nem fogékony többé, mert tisztán látja, kiirthatatlan meggyőződése, hogy igaz barátja, testvére és természetes szövetségese, nincs más a földtekén a próféta nemzeténél!

— **A ma érkezett bécsi lapok** a magyar quotaküldöttség második üzenetét taglalják s sajnálattal konstatálják, hogy általa a vitás kérdések megoldása eem mozdittatik elő. Egyebekben elismerik az okmány barátságos és szövetségtárshoz illő hangját, s azon reménynek adatnak kifejezést, hogy a bizalmas szóbeli tárgyalások az albizottságokban kiegyezésre fognak vezetni. — A „Presse“ reméli, hogy az osztrák küldöttség, ha csak lehetséges, közeledni fog a magyar állásponthoz a restitució kérdésében s tekintetbe veendi, hogy az osztrák kormány sem vonhatá ki egészen magát a magyar nézet befolyása alól. — A „Tagblatt“ kijelenti, hogy Magyarország egy kabinettől s parlamenttől sem vivhat ki többet mint fentartását a statusquonak, azon kiegyezésnek, melyet legnagyobb hatalmának korszakában elért.

— **A keleti kérdésre** vonatkozó somogyi felirat tárgyalása alkalmából Pozsonymegye tegnapi közgyülése határozatilag kimondta, hogy az abban foglalt elveket magáévá teszi, de a feliratot mindamellett csak egyszerüen tudomásul vette.

— **A Németországgal** folytatott vámügyi alkudozások igen lassan s kedvezőtlenül haladnak; minek oka a két kormány által megállapitott magas védvámi tarifákba van.

Az ázsiai harcztér.

A kisázsiai harcztér minden pontján Erzerum vidékétől Karsig és onnét Betumig már több nap óta dühöngő véres harczokról a mai nap folytán részletes távirat tudósitások érkeztek. Az egész harcztér valamennyi pontján a török fegyverek arattak győzelmet. Az orosz sereg vállalatai nem sikerültek sehol, támadásaik roppant veszteséggel mindenütt visszaverettek.

Szombaton jun. 23-án folyt a véres harc a batumi megerősitett török positióknál. E támadásról, melyben az oroszok több mint 2000 embert vesztve véres fővel visszaverettek, három távirati tudóstás is érkezett. Köztük Dervis pasa, a kitünő lovas tábornok és Batum kormányzójának hivatalos távirata junius 25-éről magából Batumból keltezve, Dervis távirata szerint az oroszok vasárnap megujitották a támadást, azonban ismét visszaverettek és kényszeritettek az első müködési vonalat föladni. A török fegyverek e győzelme, mely sikerrel védelmezte Batumot az ostromló orosz sereg ellen, igen nagy fontosságu, sőt lehet, hogy döntő befolyással lesz az egész kisázsiai háboru kimenetelére, mert Batum birtokától elütettvén, az orosz jobb szárnya meg van akasztva, előnyomulását bizonytalan időre k é n y t e l e n e l h a l a s z t a n i, — a minek következtében az orosz haderő meg van csonkitva, hiányzik egyik lényeges kiegészitő része, ugy hogy az oroszok Erzerum ellen irányzott terv szerinti hadmüveleteiket nem folytathatják tovább.

Általában a mult napok csatáiban szenvedett veszteségek után ugy látszik az oroszok egyelőre kénytelenek lemondani Erzerumról, melyet már-már ostromolni készültek, sőt azt hitték, hogy legrövidebb idő alatt hatalmukba fog kerülni. Most nem az Erzerum közvetlen közelében levő positiókért foly a harcz, a mint a nehány nap előtt érkezett orosz hirek után gyanitani lehetett, hanem Erzerumtól jól távol Delibaba körül, a hova apróbb sikeres csatározások által Mukhtár pasa lassanként visszanyomta az oroszokat. Mult csütörtökön Delibabánál is megveretvén az orosz sereg egész Mollah-Sulejmánig vonult vissza. Mollah Sulejman a Bajazidba vezető uton Topra-Kalén innen fekszik, tehát az oroszok ugyanazon az uton vonulnak vissza, melyen a Karakalissa mellett nyert győzelem után előnyomultak.

Az európai harcztér.

A nagy csatatér minden részében óriási elkeseredéssel foly a küzdelem. Az oroszok a Dobrudsa fontosabb pontjait Tulcsát, Iszakcsát, Macsint és Hirsovát megszállották, s 25—28000 emberök ment át a brailai hidon e vidékre, f. hó 25 és 26-án az ágyuharcz Ruscsuk és Viddin táján roppant heves volt.

Mindegyik város igen sokat szenvedett; magában Ruscsukban 320 ház pusztult el, de az eröditményekben nem esett kár. A törökök mindenütt erőteljesen viszonozták a tüzet s Gyurgyevóban igen sok kárt tettek. Károly fejedelem tegnapelőtt, Sándor czár pedig tegnap a vész szinhelyére siettek. Gorcsakoff herczeg a diplomatiai irodával nehány napi tartózkodásra Bukarestbe ment. Ujabb hir szerint — bár ez megerősitve hivatalosan még nincsen, — az oroszok tegnapelőtt Nikápollyal szemben forcirozták az átkelést, de roppant veszteséggel visszaverettek.

A m o t e n e g r ó i a k pár nap alatt teljesen le lesznek verve, ezt jelenti legalább azon ujabban érkezett távirat: A török csapatok bevonulása Cettinjében közvetlenül küszöbön áll. Nikica a fekete hegyiek hős fejedelme családját Cattarón át külföldre szállittatta, maga pedig nem tudják hová lett; egyik hir szerint osztrák-magyar területre lépett, másik hir szerint pedig alattvalói meggyilkolták; hogy melyik az igaz, azt egyelőre meghatározni nem lehet, megtörténhetik, hogy . . . . Raguza és Cattaróból érkezett hirek szerint a montenegrói haderők teljesen szét vannak verve.

Fenyitő csarnok.

— jun. 27. —

1., Béresi Sámuel helybeli lakos ügyvéd előpanaszolta, hogy f. évi április 24-én szakácsnéja észrevette, hogy Szabó Márton hetes ittas, a kutatás után aztán kiderült, hogy nevezett cseléd a bort, gazdája, a panaszló pinczéjéből tilos uton akként szerezte, hogy a reteszt kihuzta, s a finom bort részint üvegekben, részint locsolóval hordta az istállóba, a hol barátaival s rokonaival együtt elfogyasztotta, — bünjelül az istállóban 10 üveg üresen, de épen, kettő pedig összetörve találtatott meg, s kárát 50 forintban számitja fel.

Folyó évi apr. 26-tól vizsgálati fogságba levő Szabó Márton 18 éves, irni olvasni nem tud, még eddig nem fenyitett hetes cseléd önmaga beösmeri, miszerint ura pinczéjét 3 izben is feltörte, s onnan 2 locsoló bort s 12 üveg butellás bort eltolvajolt.

Ugyanezért közvádló: betöréses tolvajságban bünösnek nyilvánitása mellett hetenkint egy napi böjttel szigoritott 4 havi börtönrei elitéltetését kérte.

A k i r. t ö r v é n y s z é k: betöréses tolvajságért f. évi april. 26-dikától, mint letartóztatása napjától számitandó 4 h a v i b ö r t ö n r e jogerősen e l i t é l t e, s egyszersmind 50 frt. kárban s a rabtartási költségben is elmarasztalta.

2., 1875-dik évi jul. 25-re viradóra Palivoda Mihály kokadi tanitó vasretesszel zárt kamarájából 4 frt. értékü 3 véka szemes tengeri, 2 frt. 10 kr. becsü 3 kenyér 1 frt.-ra tett 8. fü kender, s 2 frt. 40 kr. áru 3 darab zsák együtt 9 frt. 50 kr. értékben ellopatott miből a természetben vissza kerülteket lászámitván 4 frt. 40 kr.-ig most is kárban van.

Hella Ferencz szabadságos ujjoncz, ki rendelleni kihágásért 20 napi fogságra el lett itélve, de még pöre föllebbezés alatt áll, s Vida József, ki szintén szabadságos katona, s 14 napra felebbezés alatt állólag szintén elitéltetett, s kik mind ketten a község előljáróság által számtalanszor voltak már rend és csend zavarásért intve, önmagok beösmerik, hogy társczimboraságban s éjjel a káros tanitó udvarába, a beriglizett kertajtón át előre eltökélt lopási czélból bemenve, a szerintök nyitva volt kamarába hatoltak s onnan a fentebb megjelölt tárgyakat elorozva, a temetőbe gaz közé elrejtették, s másnap elárusitani akarták, de tettök napfényre jövén, bekisértettek, beismerik azt is, hogy kezesség mellett a járásbiróság által haza bocsáttatván, bünöket azzal tetőzték, hogy éjjeli időben nagy lármával az utczán a keritéseket verve, a Buj György háza előtt megálottak, bekiabáltak, hogy „menjen ki, belenyomják a vasvillát.“

Miért is a közvádló őket csend és rend elleni kihágással párositott betöréses tolvajság büntényevel vádolván, 4—4 havi börtönre elitéltetésöket inditványozá.

A k i r. t ö r v é n y s z é k: Hella Ferenczet és Vida Józsefet az éjjeli csendzavarással párosult egyszerü tolvajságban találta bünösnek s azért Hellát a székelyhidon s itt helyben f. évi april. 7-től mai napig eltöltött v i z s g á l a t i f o g s á g á n a k b ü n t e t é s e b e t u d á s á v a l f e n y i t e t t e, s szabadlábra helyezését elrendelte, Vidát pedig az itélet ogerőre emelkedésétől számitandó 2. h a v i b ö r t ö n r e i t é l t e e l, mi utóbbi által felebbezve lőn.

— **A MAGYAR FŐVÁROSBÓL. A központi** távirdai tisztikar jul 3-án tartja tavaszi tánczestélyét a lipót mezei Schwáb féle vendéglőben. **A tabáni** plebánus helyettesitőjévé a plebánus választásig Lehman Ágoston legidősb s lelkész lett kinevezve. **Sermed** effendi török konzul rövid idő mulva visszatér állomására. **Báró Baldácsy Antal** a török sebessültek javára több ezer sebkötőt készittetett melyek legközelebb fognak Konstántinápolyba küldetni. **A napokban** egy 109 éves nő Grósz Eleonóra halt meg, éltében csupán halála percében volt orvos keze alatt, nem volt szüksége rá! **A Lipót mezőre** lóvonatu vaspályát szándékoznak épiteni.

VIDÉK

— „Debreczen“ levelezése. —

K a r c z a g, jun. 25. 1877.

T. szerkesztőség!

Régi igaz mondás, hogy: ki mint vet, ugy arat, mert habár a jelen évben, a vetésekből itélve, kedvező időjáras volt, még is ki meg nem adta a földnek a magáét, és a munkát, — nem gyönyörködhetik az annyira a már sárgulni kezdő dus kalászok lanyha széltől lengedeztetett hullámzó tömegében, mint a földnek minden csinyja-binyját kitanult okos gazda. Az ilyennek, az itt sok helyütt észlelhető üszögös buzája sincs, elkerülvén azt az egyszerü beoltással, s nem kénytelen számitásba venni, hanyadrész leend ennek áldozatává. Leszámitva azonban minden mulasztást, s eddig felfedhető hibát, ha t. i. valami ujabb csapás nem éri határunkat, gazda közönségünk középnél jobb termésre számithat. A tengeri egy kissé el van ugyan késve, de hiszen a jó caniculla szokta azt helyre hozni, már különben sok helyt töltögetik. Szőllő a régibb vesszőkön termett, uj hajtáson igen kevés a fürt, a lugasos legjobban kifizeti magát. Gyümölcs, bár fáink igen virágosak voltak, kevés leend, mit részben a hernyó pusztitás okozott. Repcze termés kitünő volna, hanem egy a legközelebbi napok éjjelén dühöngött szélvész — mi közben áldásos eső is zuhogott alá, a csomókban találtat harmadik dülőbe is elhordván, az a nélkül is igen kényes természetü hüvelyekből sok magot kiszórt, s igy tetemes kárt okozott. Gazdáink egyébiránt termesztményök mellékágaul vetik a dusan fizető repczét, s nállunk ritkán fordul meg egy pénztőzsér repcze kereskedő.

Négy osztályu ref. gymnásiumunkban a elen tanév 2-dik feléről a vizsgálatok ily rendel tartatnak: julius 1. d. u. ének és torna vizsga mind a 4 osztályban. Julius 2. d. e. 1-ső és 2-dik osztály, d. u. pedig a 3-dik, 4-dik osztály vizsgája a többi studiumokból és pedig a ref. föiskolában. Az elemi alsóbb és felsőbb leány-iskolák vizsgái későbbre halasztattak. A vizsgákat megelőzőleg a napokban történt az esperesi visitatio, mind a szellemiekben, mind egyebekben teljes megelégedéssel távozott az esperesi megbizott kunhegyesi egyik ref. lelkész Székely Károly ur.

Városunk szülötte, tudós megyei orvosunk dr. Kátai Gábor kedves nejének T. Poroszlay Karolin asszonynak a mult hét végén volt a temetése, mind helyből tömérdek, mind vidékről s a megboldogult városából Debreczenből számos részvétezők jelenlétében. A megszomorodott férj egyik külföldi fürdőből, hol beteg testének üdülést keresett, tért vissza. Ez alkalomra nagytiszteletü könyves Tóth Mihály is kijött Debreczenből, a még most is őszinte tisztelet és szeretettel ragaszkodó volt hivei közzé, s a ref. templomban igen jól alkalmazott megható remek beszédet mondott, miből azon következtetést vonta le az ösmerős nép, hogy a test sokkal inkább halad az idővel, mint a szellem és a szónoki tehetség. A sirnál T. Hajnal Elek tartott egy szép imát, mely után azon általános óhajjal távozott mindenki, legyen könnyü a föld a szelid lelkü kiszenvedett anyának.

A kir. törvényszék elnöke a kisujszállási járásbiróság által megkérdeztetett, hogy a nem rég ott borzasztóan meggyilkolt család gyilkosaiul elfogott gyanus egyéneket kihallgassa-e, vagy ide által kisértesse, a vizsgálattal azonban ő lett megbizva. Ez ügyben igen erélye-

---

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

A kereskedelmi tanácsos háza.

Regény.

Irta: **M a r l i t t E.**

(Folytatás.)

A fiatal leány arczán levő pir rögtön homlokára, haja tövéig elterjedt, még hófehér nyakára is lefutott.

„Te nevetsz és gunyolódol, mintha soha sem jutott volna eszedbe ugyanezt tenni, — mondá lehangoltan és akaratlanul elnyomott hangon.

Flóra oly gyorsan nyujtá ki kezét, mintha a leány szép ajkait beakarta volna fogni.

„ Kérlek egy szót sem többet! Kiáltá parancsolólag. Ujra keblére tevé kezét és helyben hagyólag hajtá meg fejét lassan.

„Igen, kis bölcs kisasszonykám; mindenesetre egy pillanatig én is voltam oly gyönge és elvakult, hogy hálóba engedém magam kerittetni, de hála istennek, fejem ujra szabad és elég tiszta és erős, hogy szabadságomat visszahóditsam.

„És épen mint lelkiösméreted Flóra?

„Sőt nagyon is érzékeny kincsem; és épen ez sugja, hogy kimondhatatlan könnyelmüség volt magamat ugy oda dobni. Eléggé ösmered a szentirást, hogy tudjad, miszerint mindenki felelős azért miat használja fel a reá bizott kincset. Nézz reám, gondolhatod azt, hogy én egész életemen át mint egyszerü orvosné a tüzhely mellett álljak és ott főzzek! És kiért? Fejét intőleg a terem felé hajtá, melyből most élénk hangzavar tört elő. — Az öreg Giese ezredes beléptével élet és mozgás támadt a teremben, c ak Bruk orvos ült a theaasztalnál és olvasgatott egy hirlapból, látszólag nagyon elvolt mélyedve és alig tekintett fel, midőn Henriette mellé visszatért.

„No lásd, társalog-é vele egyetlen férfi is? kérdé Flóra elnyomott hangon. Megvetették, és pedig teljes joggal. Megcsalt engem és a világot is „megelőző kitünő hire hiu dicsekvés volt.

Itt félbeszakitá magát és gyorsan szobájába vonult vissza; mindenesetre azért, hogy kikerülje a vén fecsegő ezredest, a ki leánya és a kereskedelmi tanácsos kiséretében a zeneterembe jött magát Katinkának bemutattatni.

Kérelmére a fiatal leány még egyszer leült a zongorához és játszott. Csodálatos! Sógora mily tekintettel nézett reá, mihelyt tekidtetét a hangjegyekről felemelfe — mily tüzes mily kimagyarázhatatlan volt e tekintet, épen nem oly testvériesen bizalmas, mint midőn egy szép virágcsokrot hozott a városból.

Mindég odaadá kezét, ha beszédközben bizalmasan megfogta, és eltürte, hogy hizelkedve fürteit homlokáról elsimitsa, hisz oly bizalmasan tette ezt, mint egykor atyja tevé, és most midőn ujjait a billentyükről levette, a többiek hangos tetszés zaj között hirtelen odalépett hozzá, és kezét vállára tette.

„Mi lett belőled Katinka! suttogá hozzá lehajolva. Mennyire emlékeztetsz Klotildra, boldogult nővéredre! Csakhogy te szebb vagy és hasonlithatatlanul tehetségesebb.

Katinka balkezével amannak karja után nyult, hogy balkezével elháritsa, de Móricz e kezet is megragadta, és mintha az egész életre szólna erőssen megfogja. A jelenlevőkre nézve ez egy szép kép volt, magától érthető gyanutlan csopor. A gyám büszkén és elragadtatva ölelte meg gyámoltját, ipának reá bizott gyermekét. Csak Henriette halvány arcza lett nagyon piros és sajátságosan mosolygott. Mellette Bruk orvos megnézte óráját, azután titokban kezet nyujtott Henriettének és felhasználta az általános izgatottságot, hogy észrevétlenül eltávozhassék.

Ez estély óta egy hét tölt el. A kereskedelmi tanácsos üzleti ügyekben Berlinbe utazott, és naponkint „aranyat érő“ levelet irt — a mint magát az elnökné kifejezte.

Tegnapelőtt azonban a három ángynak gyönyörü virágcsokrok érkeztek, és ekkor már nem nevetett az elnökné. Flórának és Henriettének az udvarias sógor kaméliákat és ibolyákat küldött, mig a Katinka rózsacsokra tele volt narancs virággal és mirtussal.

Az egész dolgot észre sem vette volna az elnökné, — ha Flóra a nevetéstől rázkódva a Henriette és Katinka csokrára mutatva ujjával a jellemző virágcsokorra nem mutatot volna.

„De nagymama, — mondá Flóra elbizakodott sértő tréfával csakugyan azt hiszed, hogy Móricz oly borzasztó összegért, azért vásárolta volna meg a nemességet, hogy családját kihagyja halni? Hiszen azt tudhattad volna, hogy egy oly férfi mint ő, még meglehetősen fiatal, gazdag, jókinézésü, nem marad egész életében özvegy. — És ő nem hasztalanul jár Katinka után ezt jól tudom.

Ez nem vágott volna össze az elnökné számitásával. Ő nem türte volna el, hogy más legyen a fő a kereskedelmi tanácsos házánál, és egyszerre nagy érdekkel beszélt Katinkának Drezdába való hazatéréséről.

Katinka mindezt türte és esténként hazakisérgette az orvos nagynénjét, a kit igen gyakran talált Zsuzsinál, és ezek voltak legszebb estéi.

A kereskedelmi tanácsos két napig volt már távol, midőn a hir megérkezett, hogy a szövő gyárt eladta.

Az öreg hölgy egy támlásszékbe ült és beszélgetett.

(Folyt. köv.)

sen foly a nyomozás minden irányban, a vonattal akkor éjjel onnan utazók mind kihallgattattak. A gyilkos felfedezőjének 100 forint jutalom van kitüzve. Legközelebb pedig egy véres hátu papir-pénz tulajdonosának elfogatása történt meg igen alapos gyanuk folytán. Adja isten, hogy az igazság sujtoló keze mennél előbb kézre keritené a gaz tettest.

Társadalmunk sülyedésére mutat, hogy öngyilkosság folyvást fordul elő, legközelebb egy élemedett férfi vetett véget kötéllel életének.

A polgármester elleni demonstratiot, annak okával, a tárgy és az e körül előfordult események s intézkedésekkel, midőn a fennforgó ügy, majd az alispán elnöklete alatt tartandó birtokossági gyülésen ismét szőnyegre kerül, s talán végleg elintéztetik, t. szerkesztő ur engedelméből részletesen szellőztetni fogja, s más közérdekü közleményeket is küld.

Nóbordai.

— **VIDÉKI HIREK Majdánban** egy 14-éves fiu, mert anyja megkorholta, szilvafára akasztotta fel magát. **Erdélyben** közelebb egy medve, most pedig egy farkas tartotta rémületben a népet, Fügeden sikerült azonban a pásztoroknak agyon verni: mindkét állat veszett volt. **Kaszonban** a hatóság két puskás embert rendelt az utczára, kikkel az ott talált kutyákat minden különbség nélkül mind le lövette. **Komadinovics Debren** báttaszéki gör. kel. szerb egyházközség lelkésze parochiáját elhagyta a nélkül, hogy távozását elöljáróságával vagy családjával tudatta volna. **A villám** több helyen tett kárt, a napokban volt zivatar alkalmával igy Isztiméren több épületet felgyujtott, a bagyu-munkácsi vasuti vonalon pedig egy vasuti-őrt ütött agyon s ugyanott egy tanitót is megsebesitett.

Az orvosi dijak kérdéséhez.

Az ujabb időben felmerült társadalmi kérdések egyikét mely immár elodázhatlanul sürgeti a korszellem igényeihez mért méltányos megoldást: egy uj, országszerte érvényü orvosi dijszabály behozatalát képezi; minthogy a régi már tulélvén magát, se a jelenkor fokozottabb követeléseivel, se az orvosi tudomány fejlettségével se végre az uj iskolabeli modern orvos tetemesebb cselekvő képességével szemben egyáltalában helyes arányban nem áll.

A jelzett fontos kérdés számos orvosi egyletben a Lajthán innen és tul, valamint az orvosi szaklapok és a napisajtó által is minden oldalról meg lett ugyan világitva és tüzetesen megvitatva, idő és szükségszerüsége szembeötlőleg konstatálva, mindazonáltal kielégitő, általánosan elfogadott, akár csak elvi megállapodásra nem vezetett, bebizonyulván itt is a régi példa szó: quod capita tot sensus.

Ilyen körülmények alatt talán nem lesz egészen érdek, esetleg tanulság (?) nélkül a szemlét kissé a külföldre is átvinni, megtudandó, hogy ott Aesculap elmés és talpraesett utódai miképpen segitettek magokon, országos érvényü törvényes orvosi dijszabály nem létében? Ez inndokból legelől is van szerencsém az amekriaiakat, mint az életrevalóság és gyakorlatiasság mintaképét bemutatni. A „france medical“-ban ugyanis ide vonatkozólag ezeket olvassuk:

Savannáhban Éjszak-Amerikai város 20,000 lakossal nem kevesebb mint 50 orvos őrködik polgártársaik testijóléteért. Ezek között van 3 homoeopatha és 2 thompsonianus (?) ide nem számitva egy jókora sereg négert, kik szintén az orvosi müvészetet gyakorolják, meg sok más európai minden nemzetbeli kalandort kiket az atlanti tenger hullámai Amerika boldog partjaira kivetettek és kik a gyakorlat végett egy orvosi oklevél megszerzését merő fényüzésnek és következésképen egészen felesleges dolognak tartják.

Épen előttünk van — folytatja az általam idézett szaklap, a nyomtatott orvosi árszabály, melyet Savannáh orvosai csak a közel mult napokban közzétettek is, mely kiváló gyakorlati tapintatukról igen beszédes tanubizonyságot teszen.

Minden látogatás, mütét és gyógykezelésnek, fontossága és módja szerint, meg van szabva a dija. Igy pl. egy egyszeri orvosi látogatásnak városbeli számára 2 dollár, idegen számára 4 d. a dija; — látogatás a hajón nappal 5, éjjel 20 d.; — egy látogatás az orvos rendelő órái közben szintén 20 d.; — orvosi segély rendes szülésnél 50, rendetlennél 100 d.; — császár metszésért 500 d.; — egy kar mütéteért (amputatio) 50, lábért 100 dollár satb.

Az itt elősorolt dijak azonban csak a legcsekélyebb árszabat — minimal-tax — melyet az eset fontossága és sulyossága, és a beteg vagyoni körülményeihez képest fel is lehet emelni. — Egy figyelmeztetés az árjegyzék homlokán egyszersmind tudtára adja a betegnek, hogy az orvosi számla havonkint vagyis a gyógyitás végén kiegyenlitendő.

Megjegyzendő még, hogy ezen egy elmés belga orvos által behozott rendszer, a savannáhi orvosoknál általános tetszésre talált anélkül, hogy a közönségben a legkisebb visszatetszést keltett volna.

Befejezem szerény czikkemet avval az őszinte ohajjal: fiat applicatio!

Debreczen, 1877. junius hó második felében.

Weisz Gyula
specialista orvos.

UJDONSÁGOK.

* **Mindazon** t. előfizetőinket, kik előfizetéseikkel még hátrányban vannak, bizalommal kérjük föl, hogy hátrányaikat haladéktalanul beküldeni sziveskedjenek. Egyszersmind kérjük azon tisztelt előfizetőinket, kiknek előfizetésük e hó végével lejár, annak mielőbbi megujitását eszközölni sziveskedjenek.

* **Halálozás.** Helybeli polgártársunk Mencze A. H. pár napi betegeskedés után tegnap jobblétre szenderült. Temetése ma d. u. tartatott meg. Béke poraira.

* **Felhivás!** A debreczeni iparos ifjak önképző és betegsegélyző egylete saját zászlóval, mellyel kirándulásonkint, ünepélyeken részt vehetett volna, edig elé nem rendelkezhetvén: elhatározá, hogy az általa megtakaritgatott öszegre tekintettel, egy diszes zászlót készittet s azt folyó évi julius hó 8-án a népkertben rendezendő évfordulati ünnepély alkalmával szokott módon felavatandja. Menyiben ugy a zászló, mint az ünnepély kiadása jelentékeny összeget vesz igénybe: egész bizodalommal járulunk Debreczen városa nemes keblü hölgyei s áldozatkész fiaihoz, nemkülönben az ipartársulatok, intézetek és testületekhez: miszerint egyletünket fenti czélja kivitelében becses adományukkal elősegélni sziveskedjenek. Debreczen 1877 junius hó 28-án Huber József egyleti elnök. Vadon Sándor egyleti titkár.

* **Találtatott** 2 Wertheim kassza kulcs. Tulajdonosa a városházánál levő kapitányi hivatalnál általveheti.

* **Ama meggyilkolt nő** hullája, melyről lapunk tegnapi számában már szóltunk, ma reggel boncoltatott fel a városi közkórházban a tiszti főorvos Dr. Tegze Imre — és alorvos Ujházy Károly s a törvényszéki kiküldött jelenlétében. Mint értesülünk a hullán két életveszélyes késszurás ejtetett, mglynek egyike a légcsövet (larinx) metszette el másika pedig a mellkas baloldalán, a második — harmadik borda táján merült be. Temetése a szerencsétlen nőnek ma délután ment végbe.

* **Telegdi gőzfürdője** naponkint a közönség rendelkezésére áll. Hétfőn és pénteken a nők, a többi napokon férfiak használatára. — Ugyanott délutánonkint hideg fürdők kaphatók.

* **A debr. könyvnyomdászok önképző egylete** által f. év jul. 21-én tartandó ünnepély programmja, melyből egyes részleteket már közöltünk is, most ujból egy pár ponttal szaporodott; a már eddig megnevezetteken kivül ugyanis Balog Bandi, a Balázs K. zenetársulatából, a kis bőgőn Hauser „Éji álom“ czimü müdarabját fogja kisérettel előadni, és végül fényes tüzijáték közt a Guttenberg-szobor lesz kivilágitva. Ha végig tekintünk ez ünnepély müsorozatján, meg kell vallanunk, hogy ily változatos és ennyi szépet igérő programmal eddig még nem volt városunkban ünnepély rendezve s hisszük is, hogy városunk müvelt lakói kellőleg fogják méltányolni az ünnepélyt rendezők szép törekvéseit. A meghivók ez ünnepélyre már ki vannak nyomva s rövid időn szét fognak küldetni.

* **Stahl Ede** által vezetett városi ovodában a nyilvános vizsgálatok . hó 30-án az az szombaton d. e. 9 órakor tartatnak, melyre a t. közönség, valamint a szülők figyelmét ezennel fölhivjuk.

* **A helyéből kimozditott palota.** Párisban erősen dolgoznak jelenleg a St. Germain-boulevard kiépitésén, mely tudvalevőleg a hasonnevü aristokrata városrész közepén huzódik át. Az ujjáalkotásnak számos történelmi nevezetességü palota esik áldozatul. Többek közt Chimay herczeg épületét is, minthogy nyolcz méterrel előbbre fekszik a boulevard tervezett vonalánál, hasonló sorsra szánták. A főur azonban nem engedi, hogy ősi laka csorbitást szenvedjen. Mi tesz tehát? Amerikában ugyan régóta divik a szokás, hogy a házakat egyik helyről a másikra szállitják, de Európa e tekintetben még hátra van. Chimay herczeg öszszehivatta Páris első épitészeit s tanácsukat kérte. Hosszu tanakodás után a következő eljárásban állapodtak meg. A palota nem épen diszes s rokoko stylben épült homlokzata szilárd kövekből áll, ezek közül tehát minden darabot betüvel, mely a vizszintes vonalat, s számmal, mely a sort mutatja, jelölnek meg, hogy azután szétszedve az egész épületet s nyolcz méterrel hátrább mozditva, eredeti alakjában ujra összeállitsák. A palotát, mely sok betüjével s számjegyével igen furcsa képet nyujt, most igen nézik a kiváncsi párisiak.

* **Ifj. Balla Károlynak** igen szép szinezett fenyképeit láthatja a t. közönség a Szepessy Antal ur kereskedése kirakatában. A legegyszerübb fényképet gyönyörü s nem csekély ügyességet tanusitó szinezéssel képes kiállitáni ugy hogy bátorsággal ajánlhatjuk a t. közönség pártoló figyelmébe.

* **Husárak** megállapitva s bejelentve 1877 jun. 27-től julius 4-ig következők: 42 kr. Rác Jánosnál egyháztér 3528 sz. a. Gyarmati Jánosnál Morgó ut. 587 sz. a. 44 kr. Rácz Lajosvál rózsatér 6 sz. a. Rácz Jánosnál rózsatér 6 sz. a. Szilágyi Gábornál szt. anna uteán Magyar Gábornál hat. utczán 1557 sz. a. Rácz Györgynél czegl. ut. 2599 és várad 2125 sz. a. 46 kr. Böszörményi Istvánnál pfia ut. Rácz Gábornál csapó utcza 325, 7 és 295 sz. a. valamint Magyar Gábornál czegléd ut. 55 sz. a. minden többi mészárszékekben pedig 48 kr. Debreczen, junius 27. 1877. Debreczen város kapitányi hivatala.

* **Sport.** A hannoveri lóversenynél — melynek első napja szombatra esett — ismét két magyar ló nyert kitüntetést. A „Gyldensteen“-féle dijnál ugyanis (1000 márka) gróf Sztáray derék „Hirnök“ lova győzött nagy könnyüséggel 8 ellenében, mig az „Union“ klub 1500 márkás versenyénél báró Orczy „Légyott“-ja másodiknak érkezett be.

* **Piaczi árak.** 1877. junius 26. Alsó és felső árak. 1 hektoliter buza 7.32—9.44 kr. 1 hectoliter kétszeres 7.00—7.32 kr. 1 hectoliter rozs 5.70—6.02 kr. 1 hectoliter árpa 3.26—3.58 kr. 1 hectoliter zab 2.94—3.26 kr. 1 hectoliter tengeri 4.56—5.22 kr. 1 hectoliter köles 4.72—5.04 kr. 1 hectoliter köles kása 9.76. kr. 1 zsák burgonya 2.80 kr. 100 kiló szalonna 58, 59, 60 frt. 100 kiló háj 64, 65, 66 frt.

* **Tüz.** Ma délután 1/4 5 órakor ismét megszólalt a tüzetjelző vészharang. Ez alkalommal a város végén levő czukorgyárnak mintegy 20 ölnyi hosszuságu raktára gyuladt ki, melyben többek közt nehány hordó szurok is volt, s ez oly feketére festé az óriási gomolyokba felemelkedő füstöt, hogy pillanatra felhőnek lehetett vélni. — Nem mulaszthatjuk el ezuttal, hogy komoly megrovásunkat kine fejezzük a toronyőrnek hanyagsága iránt, ki a tüzet csak akkor vette észre, midőn az épület csak nem egészen leégett. E hanyagságot már több izben tapasztaltuk s tapasztalhatta bárki, ezért csodálkozunk, hogy a bajon segitve nem lett.

Legujabb.

— **Erzerumból** jelentik, hogy a bajazidi orosz balszárny megveretett és szétszóratott. Az oroszok 400 lovast, 100 gyalogost vesztettek, valamint 1600 foglyot. A törökök a futókat üldözték s benyomultak Bajazid várába, innen Fai basa kiverte az oroszokat s a várat elfoglalta.

— **Bukarest**, jun. 27. A muszkák Brailánál sokkal nagyobb veszteségeket szenvedtek, mint először jelentve volt. Isaktsat és Tultsát még nem szállották meg. Babadrghban 4000 török van, kik a Czernavoda-Küstendse vonalon nagyobbszerü védelmi óvszabályokat tettek. A Gyurgyevó melletti átmeneti előkészületeket a török észrevették, mire Ruscsukból az orosz müveket, lövöldözni kezdték.

Felelős szerkesztő:
TISZAI DÁNIEL.

Hirdetés.

Alulirott ideiglenes csődtömeggondnok közhirré teszi, miszerint Linczer Vilmos debreczeni bejegyzett férfi ruha-kereskedő piacz-utcza Nánássy-féle ház (1711. sz. a.) levő üzletében leltározott nyári kész férfi-ruhákra, a debreczeni kir. törvényszék mint csődbiróság 1877. junius hó 27-én 9019. szám alatt kelt végzésével a csődválasztmány megalakulásáig vagy is 1877. julius hó 19-dik napjáig megengedvén, az engedélyezett kiárulás f. évi junius hó 30-dik napján — azonnali készpénzfizetés mellett megkezdetik.

Kelt Debreczen, 1877. junius 28-án.

Sajó György
ügyvéd,
mint Linczer Vilmos id. csődtömeggondnoka

HIRDETESEK.

BORSÁNYI VIKTOR
gazdasági gépész
Debreczen, Nagyvárad-utcza 2203.

Ajánlja a n. é. gazdaközönségnek saját készitményü Strobl és Backer-féle rostáit (üszögválasztó szerkezettel), konkoly és bükköny választóit, többféle kukoricza morzsoló, répa és szecskavágó gépeit, Gubitz-féle ekéit, Howard és Skót boronáit, kortes merlegeit, kereskedések s kávéházakba való nagy kávédarálóit és egyéb gazdasági gépeit a legjutányosabb árak mellett.

Továbbá ajánlkozik mindenféle gépeknek és gőzkazánoknak kijavitására, gépreszletek vasesztergályos munkák, tengelyek és perselyek készitésére.

Shuttleworth-féle gőzcséplő-gépekhez tengelyek és perselyek készen is kaphatók. Rosták, konkolyválasztók és tengeri morzsalók bérbe is kiadatnak.

189 6—6

Mattoni király-keserüvize
Természetes
BUDAI KESERÜ-VIZ.
A legjobb és legbiztosabb szer a megrögzött székrekedés elháritására, huzamosb használata mit sem ártalmas a belszervezetre.
MATTONI és WILLE
cs. kir. ausztr. udvari szállitók,
az egyesült 6 budai keserviz-forrás birtokosai,
Budapest, Dorottya-utcza 6.
Császár-Forrás-só (Sel purgativ.)
Mindazon betegségekben, hol fájdalom nélküli enyhe bélürülés czéloztatik, a mi mindenki számára a megfelelő ásványvizek pótléka, akár csak tiszta oldat, a legbiztosabb hatásu.
Császárforrás, háromnegyed literes palaczkokban.
Vastartalmu tápfőld, fürdők és borogatásokra.
Vastartalmu tápfőld-lug (folyékony tápfőld-kivonat)
Vastartalmu tápfőld-só, (szilárd tápfőld-kivonat)
Vastartalmu tápfőld-lug (folyékony tápfőld-kivonat)
könyelmes s eredményeire nézve a Franzensbadi vastartalmu tápfőldnek mellett megbecsülhetlen szer, fürdőhelyiségek és háziból ajánlható.
Mattoni és Társa
cs. kir. udvari szállitók
FRANZENSBAD
(Csehország)
Gyógyszabályok és leirások ingyen.
Saját raktári helyiség: Bécs, Maximillianstrasse 5. és Tuchlauben 14.
Letéti-helyiségek a bel- és külföld minden nagyobb ásványviz-kereskedésében.
Kapható Debreczenben CSANAK JÓZSEF, RINL ANTAL, BERGHOFER ISTVÁN, GERÉBY FÜLÖP, RAICS LAJOS uraknál.
166 8—8

Biztositási jelentés.
Az 1838-ban Triestben alapitott
Adriai biztositó-társaság
Riunione Adriatica di Sicurtá
mely
HUSZ MILLIÓ FORINT
biztositéki alappal bir, a legolcsóbb dijak mellett biztosit:
tüz-, szállitmányi- és jégkárok ellen,
azonkivül az ember életére a legkülönbözőbb módozatok szerint; — a debreczeni főügynökség
Sesztina Lajosnál.
227 4— Biztositási iroda Széchenyi-utcza 1761. sz. a. régi posta épület.

Umrath és Társa
prágai gazdasági gépgyárosok által készitett különlegességek, u. m. szilárdan álló és kerekeken járó
szegeshengerü cséplőgépek,
fekvő és szinte kerekeken járó oszlopos járgányai, kéz- és igásjószag erőre alkalmazva,
továbbá
tisztitó rosták, tengeri morzsolók, szecska, répa és burgonya vágó és amerikai rögtönző gyors mutatvány raktára
Posszert János, gyári főügynöknél Debreczenben,
piacz-utcza 1903. sz. Ugyanott megrendelhetők
GARRETT R. és FIAI GŐZCSÉPLŐGÉPEI
és
Samuelson és Társa arató és kaszáló gépei.
Képes árlapokat a nevezett ügynökség kivánatra bérmentve küld. — rendelmények foganatositását eszközli, és eladást közvetitőket külön jutalékban részesit.
Mind ezen gépek kitünő munkaképességeért a nevezett gyárosok kezességet vállalnak.
208 9—?

4 goldene Medaillen. **4** Ehren-Diplome.
Liebig Company's Fleisch-Extract aus FRAY-BENTOS (Süd-Amerika).
Nur ächt wenn die Etiquette eines jeden Topfes diese Unterschrift in blauer Farbe trägt.
Kapható: Debreczenben Geréby Fülöp, Rickl József Zelmósnál. Nagyváradon Janky Antalnál.
49 4—12

Mindenféle állásu egyének.
különösen nyugdijnokok, tanitók, mindenféle rangu szolgálati fokban levő hivatalnokok, igazgatók, könyvvezetők és állásnélküli személyek tartós, kellemes tisztességes és jövedelmező mellékkeresetet nyernek, a mely egy kevés ügyesség mellett fölkeresetté, évenkint 1000—1600 frtig vihat. Föltételek s jó ajánlatok kapni ügyeljenek. Átiratok K. C. 2810. sz. a. Daube G. L. & Co. hirdetési irodája Singerstrasse 8. sz. a. Bécsben átveszi.
226 3—6

LAJOSY BÉLA
kocsigyártó,
Debreczenben, piacz-utcza 2137.
özv. Nánássy-féle házban.
Ajánlja magát a helybeli és vidéki n. é. közönségnek mindennemü
UJ KOCSIK KÉSZITÉSÉRE
valamint öcskák átalakitására, javitására és ujonnani lackirozására a legszolidabb kiállitás és legjutányosabb árak mellett.
Számos pártfogást kér
Lajosy Béla,
kocsigyártó, (Sattler)

Sipos Gyula
Burszky István utóda.
szinházi, czég és szoba-festő
fölvállal a legjutányosb árért régi **arczképek** kijavitását és tisztitását, ugyszinte
diszlobogókat
arannyal, vagy ezüsttel diszitve és szinezve.
Lakása czeglédutczán, a szinházsoron 60. sz. a. Debreczenben.
252 1—3

Kiadó tulajdonos: a debreczeni függetlenségi párt.

Debreczen, 1877. Nyomatott Tiszai Dániel könyvnyomdájában.